

Den emosjonelle veien til gode skoler
Erlend Moen, rektor Skaun ungdomsskole

Teaching cannot be reduced to technical competence or clinical standards. It involves significant emotional understanding and emotional labor as well. It is an emotional practice
(Hargreaves, 1998).

Planen

- Vise hvorfor det er lurt å ikke undervurdere følelser i arbeidet som skoleleder
- Fortelle litt om emosjonell intelligens
- Vise at emosjonell intelligens er en vei til kollektiv mestringstro

Utgangspunkt i masteroppgave i skoleledelse levert i juni 2021.
Veiledere Kristian Firing og Thomas Dahl

Hanna (9C)

- August 2020 – møte på mitt kontor
- Forteller om et vanskelig åttende skoleår.
Fravær, atferd, dårlige karakterer
- Bedre i hjemmeskole på våren
- Ikke mobbing, krenkelser eller noe objektivt som tilsa at det var noe galt.
- Første time i niende: «Det føltes feil».
- Ønsket seg hjemmeskole – eller klassebytte

Forutsetninger for å lykkes

- Fange opp det som er vanskelig (*Its hard to face a problem that you dont understand*)
- Finne løsninger som er tilpasset vansken
- Må forholde seg til all tilgjengelig informasjon.
- Følelsene, både egne i møte med Hanna og hennes møte med meg, inneholder viktig informasjon som kan føre til en god løsning på problemet.

Emosjonell intelligens

“The ability to perceive and express emotion, assimilate emotion in thought, understand and reason with emotion, and regulate emotion in the self and others”

(Mayer mfl., 2011)

- Tidligere ble følelser sett på som noe som sto i veien for rasjonelle tanker. Fra 1990 har omfattende forskning vist at det å skjønne følelser gir bedre beslutninger
- Et omfattende forskningsfelt innen ledelse
- Emosjonell intelligens kan utvikles

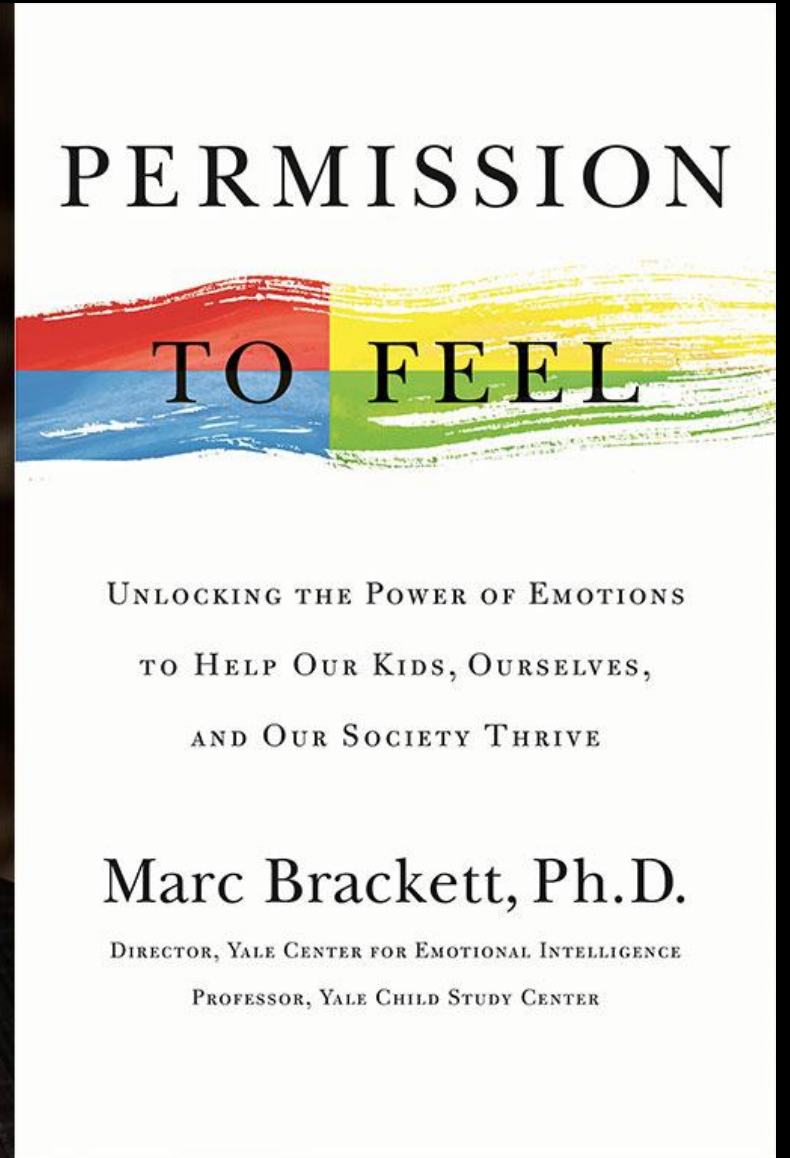
Yale *Center for
Emotional Intelligence*

Emosjonell intelligens

Ferdigheter:

1. Identifisere følelser og skille mellom følelser i seg selv og andre
2. Bruke egne og andres følelser til å endre måten å tenke på
3. Forstå og analysere følelser
4. Regulere følelser

(Bracket mfl 2011)

Emosjonell intelligens, hva sier forskning?

- Skoler som har ansatte med høy grad av emosjonell intelligens skårer bedre på **skoleklima, akademiske resultater, bedre relasjoner, mindre mobbing og mindre negativ atferd** (Yale Center for Emotional Intelligence, 2021)
- Lærere som ikke har evnen til å regulere egne og andres følelser får elever som i større grad enn andre opplever og uttrykker negative følelser i klassen gjennom læringsforstyrrende atferd (Brackett mfl., 2011)
- Ansatte med emosjonell intelligens har større **jobbtilfredshet, mindre frafall og bedre resultater** (Hjertø mfl., 2016, Joseph mfl., 2015)
- Teorien om emosjonell intelligens **kan forklare hvorfor noen ledere lykkes og andre ikke** (Kerr mfl., 2005)

Mestringstro (collective teacher efficacy)

«Troen på ens kapasitet til å organisere og utføre handlinger som skal til for å lykkes med oppgaven en er satt til»

(Bandura 1997)

«Læreres tro på at de faktisk kan utgjøre en forskjell»

(Hargreaves & Fullan 2012)

“When you fundamentally believe you can make the difference, and then you feed it with the evidence you are, then that (is what makes it) dramatically powerful”

Hattie (2019)

Mestringstro – hva sier forskning?

«Den nye nr 1 – faktoren i skolen»

(Hattie 2019)

Tre ganger så sterk sammenheng med **skoleresultat** som sosioøkonomisk status (Donohoo mfl 2018)

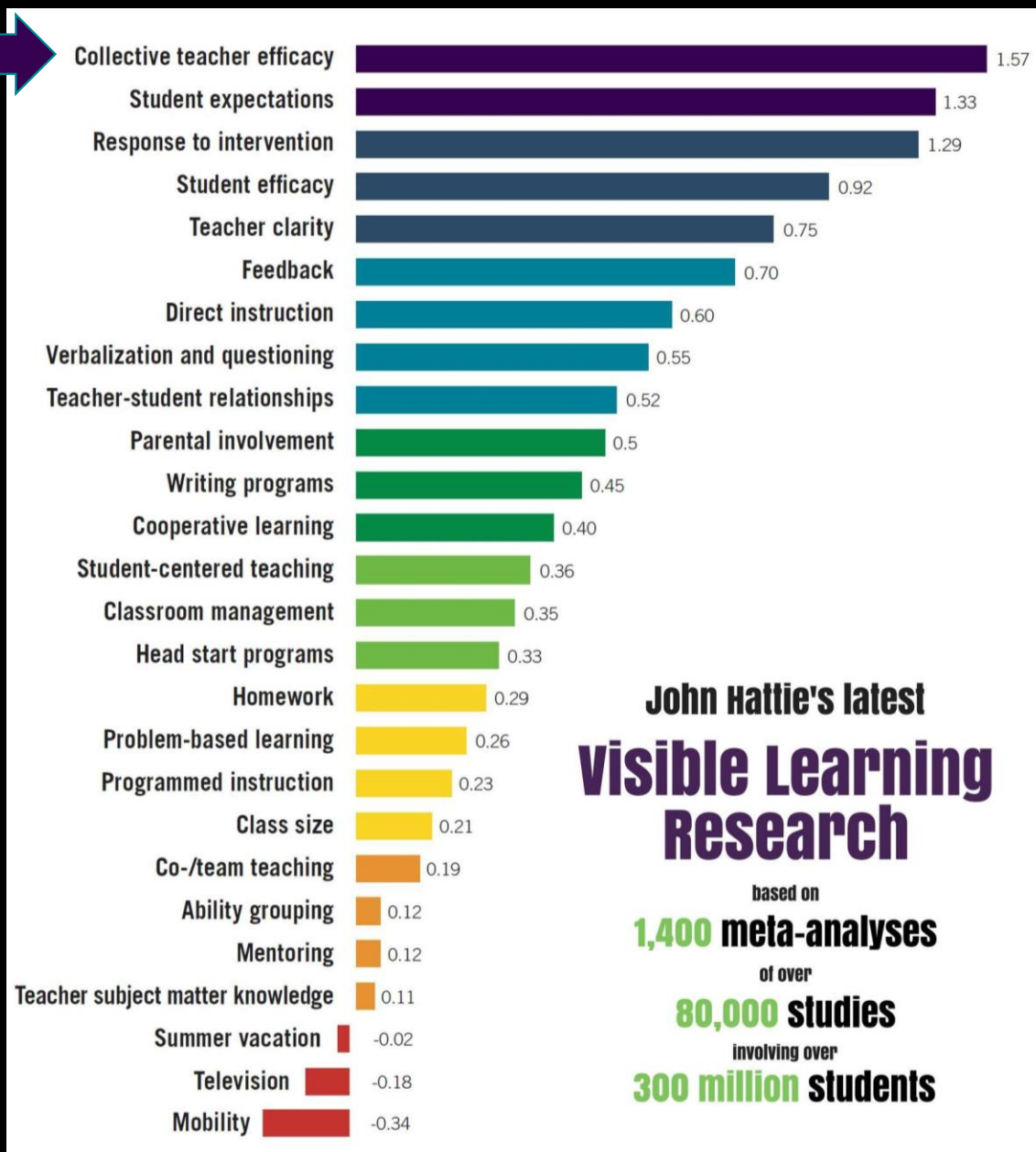
Positive resultater på **læreres trivsel** på arbeidsplassen

(Skaalvik & Skaalvik 2012)

“At the collective level, **the beliefs that teachers hold about their school’s ability to affect achievement are important to the success of that school.**

Intervention efforts can be directed at building efficacy, so that teachers approach their schools ready, willing, and able to be effective”

(Eels, 2011)

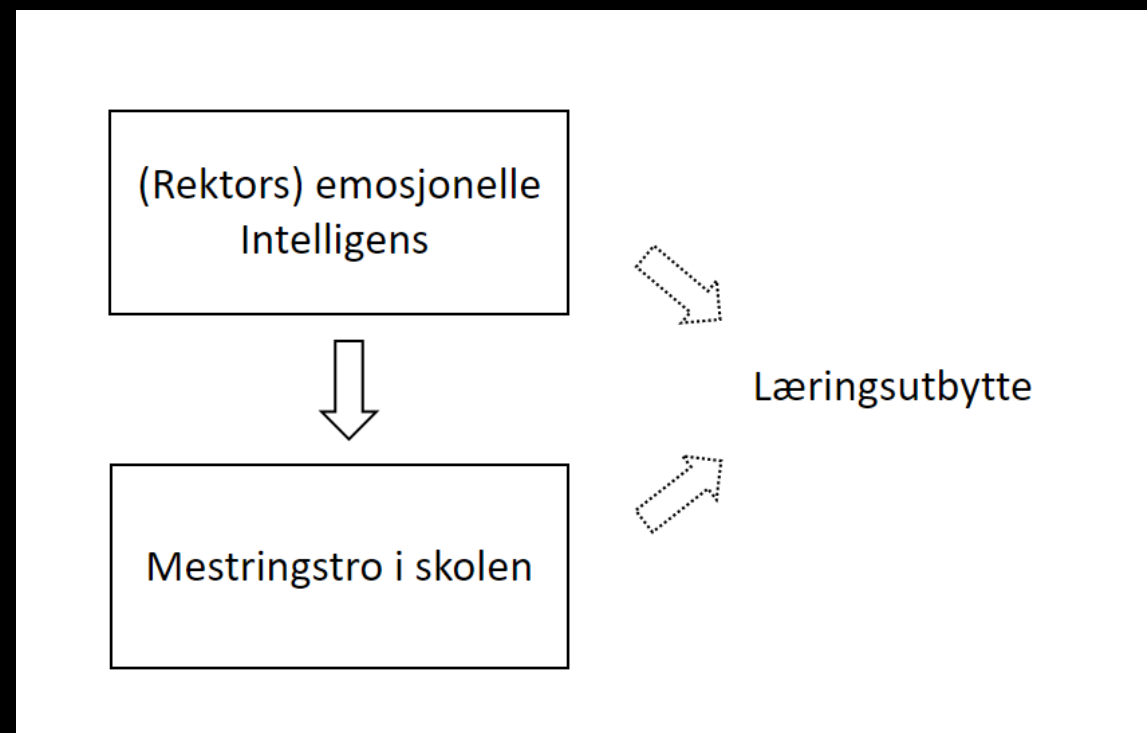
Min studie

“Despite the enormous interest in EI (Emosjonell intelligens), a limited amount of research has been conducted specifically to how it relates to effective leadership in schools and how EI of the leader impacts the development of collective teacher efficacy in schools”

(Pierce, 2010)

Problemstilling

Er det sammenheng mellom rektors emosjonelle intelligens og skolens mestringstro?

Det jeg fant

- Den tradisjonelle og mest undersøkte veien til økt mestringstro («god skole») er å mate lærere med resultater av undersøkelser som viser at de lykkes (målinger)
- Utvikling av skolelederens emosjonell intelligens er en lite undersøkt, men spennende vei til mestringstro

Det jeg mener

- Hvis vi skal ivareta helheten i norsk skoles oppdrag, så trenger vi alternativer til målinger av resultater – vi må finne ut hvordan vi har det, hva kroppene våre sier. Vi må lære oss å lytte til og lære av følelsene vi får i møte med andre.
- Den «emosjonelle veien til gode skoler» ivaretar det bredere mandatet som skolen i Norge har: dannelsingsmandatet

Hva skjedde med Hanna?

- Fikk bytte klasse. Uten at det var noe «objektivt» å peke på som var galt der hun gikk, bortsett fra at det «føltes feil»
- En langt bedre skolehverdag i en annen klasse
Bedre karakterer, oppmøte, humør
- Juni 2021: «Jeg husker det var vanskelig, for jeg hadde ikke noe egentlig å klage på. Det jeg husker best er at da jeg gikk ut av møtet så tenkte jeg at det ikke var like viktig å bytte klasse. Men jeg oppfattet at jeg ble hørt»
- Min konklusjon er at jeg, fordi jeg var opptatt av å prøve å skjønne hva Hanna følte, ble i stand til å ta riktig beslutning.

Bandura A., (1997). *Self-Efficacy: The Exercise of Control*. New York: W H. Freeman.

Brackett, M. A. (2019). *Permission to feel: Unlocking the power of emotions to help our kids, ourselves, and our society thrive*. Celadon Books.

Brackett, M. A., Reyes, M. R., Rivers, S. E., Elbertson, N. A., & Salovey, P. (2011a). Classroom emotional climate, teacher affiliation, and student conduct. *The Journal of classroom interaction*, 27-36

Donohoo, J., Hattie, J., & Eells, R. (2018). The power of collective efficacy. *Educational Leadership*, 75(6), 40-44.

Eells, R. J. (2011). *Meta-analysis of the relationship between collective teacher efficacy and student achievement*. Dissertation Doctor of Philosophy (PhD), School of Education, Loyola University Chicago.

Hargreaves, A. (1998). The emotional practice of teaching. *Teaching and teacher education*, Vol. 14, No. 8, pp. 835—854.

Hargreaves, A., & Fullan, M. (2015). *Professional capital: Transforming teaching in every school*. Teachers College Press

Hattie J. A. C. (2019) Nettsiden <https://visible-learning.org> med intervju på <https://visible-learning.org/2018/03/collective-teacher-efficacy-hattie>

Hjertø, K. B., & Paulsen, J. M. (2016). Beyond collective beliefs: Predicting team academic performance from collective emotional intelligence. *Small Group Research*, 47(5), 510-541.

Joseph, D. L., Jin, J., Newman, D. A., & O'Boyle, E. H. (2015). Why does self-reported emotional intelligence predict job performance? A meta-analytic investigation of mixed EI. *Journal of Applied Psychology*, 100(2), 298.

Kerr, R., Garvin, J., Heaton, N., & Boyle, E. (2006). Emotional intelligence and leadership effectiveness. *Leadership & Organization Development Journal*.

Mayer, J. D., Salovey, P., Caruso, D. R., & Cherkasskiy, L. (2011). Emotional intelligence. In R. J. Sternberg & S. B. Kaufman (Eds.), *Cambridge handbooks in psychology. The Cambridge handbook of intelligence* (p. 528–549). Cambridge University Press.

Moen, Erlend (2021). Den emosjonelle veien til gode skoler. Masteroppgave ved NTNU no.ntnu:inspera:86094645:36255769.pdf

Pierce S., M., (2010) *Elementary School Principal Emotional Intelligence and Collective Teacher Efficacy*, A dissertation submitted to the faculty of San Diego State University. In partial fulfillment of the requirements for the degree Doctor of Educational Leadership March 31, 2010.

Skoleutviklingsprogrammet «RULER» <https://www.rulerapproach.org/>

Skaalvik, E. M., & Skaalvik, S. (2007). Dimensions of teacher self-efficacy and relations with strain factors, perceived collective teacher efficacy, and teacher burnout. *Journal of educational psychology*, 99(3), 611.

[Yale Center for Emotional Intelligence \(ycei.org\)](https://ycei.org)

Takk for oppmerksomheten!

